

Alþingi

Erindi nr. Þ 139/1945

komudagur 5. 4. 2011

Landspítalanum, 4. apríl 2011

Heilbrigðisnefnd Alþingis
Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni: Frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn (þskj. 967 – 575. mál)

Læknaráð Landspítala þakkar fyrir að fá nýtt *Frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn* sent til yfirferðar og umsagnar. Verði frumvarpið að lögum mun það því miður leiða til þess að lækna­lög (lög nr. 53/1988) falla úr gildi.

Læknaráð Landspítala skilaði umsögn um fyrra frumvarp í september 2009, en nokkrar breytingar hafa verið gerðar á núverandi frumvarpi borið saman við hið eldra. Ber þar helst að nefna breytingu á 13. gr. frumvarpsins, en nú er sérstaklega hnykk­k­ á því að læknir ber ábyrgð á læk­nisfræðilegri meðferð og greiningu sjúklinga sem til hans leita eða hann hefur umsjón með. Þetta telur læknaráð Landspítala vera ótvíræða framför borið saman við eldra frumvarp.

Almennt um frumvarpið og gildandi lækna­lög:

Læknaráð Landspítala telur það bæði ónaúðsynlegt og óheppilegt að afnema lækna­lög (lög nr. 53/1988) en í þeim er ágætlega gerð grein fyrir ábyrgð, skyldum og réttindum lækna. Læknar gegna lykilhlutverki í heilbrigðiskerfinu þar sem þeir bera ábyrgð á greiningu, meðferð og eftirliti sjúklinga og langstærstur hluti heilbrigðisútgjalda fellur til vegna ákvarðana sem læknar taka. Læknaráð telur lækna­lög frá árinu 1988 vera mun afdráttarlausari hvað varðar skyldur lækna við sjúklinga sína en hið nýja frumvarp. Þannig telur læknaráðið að hagsmunum sjúklinga sé betur borgið með sértækum lögum um lækna heldur en með rammalöggjöf sem tekur til 33 ólíkra starfsstétta, sem sumar hverjar hafa litla aðkomu að hefðbundinni læk­nisfræðilegri greiningu og meðferð sjúklinga.

Læknaráð Landspítala hefur skilning á því að löggjafinn og framkvæmdavaldið geti talið skynsamlegt að hafa einhvers konar rammalöggjöf sem taki til ýmissa fámennari löggiltra heilbrigðisstétta. Öðru máli gegnir hins vegar um fjölmennar heilbrigðisstéttir sem gegna lykilhlutverki í heilbrigðiskerfinu, má þar t.d. nefna lækna, hjúkrunarfræðinga, lífeindafræðinga og sjúkraliða. Hvað lækna varðar þá má geta þess að samkvæmt lækna­skrá landlæk­nis voru hinn 7. mars síðastliðinn skráðir 2152 íslenskir og erlendir læknar, annaðhvort með almennt lækningaleyfi eða með sérfræðileyfi. Líklegt er að um helmingur þeirra sé á hverjum tíma starfandi á Íslandi. Hér eftir sem hingað til er heppilegt að um slíka stærri hópa gildi sérlög, enda hafa lækna­lög staðist tímans tönn ágætlega og um þau hefur ekki ríkt neinn ágreiningur.

LÆKNARÁÐ LANDSPÍTALA

Þess má einnig geta að í nágildandi lækna­lögum er kafli um skottulækningar þar sem þær eru afdráttarlaust bannaðar hér á landi. Þetta verður að teljast afar mikilvægt vegna sívaxandi framboðs af ýmiskonar efnum efnum og “meðferðum” sem ýmsir ófaglærðir aðilar bjóða fram. Stundum er slíkt eingöngu af góðum huga gert til að líkna sjúkum og lina þjáningar, í öðrum tilvikum virðist vera um hreina fjárplógsstarfsemi að ræða og stundum er um skaðleg efni eða “meðferð” að ræða. Það er afar mikilvægt að löggjafinn haldi vöku sinni í þessum efnum og spyrni við fótum þegar sjúkt fólk sem illa getur borið hönd fyrir höfuð sér er gert að féþúfu.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins:

5. grein – Skilyrði fyrir veitingu starfsleyfis

Í 3 mgr. 5. gr. segir: “Enn fremur er heimilt með reglugerð að gera kröfu um að áður en umsókn um starfsleyfi er tekin til efnislegrar meferðar þurfi að liggja fyrir staðfest afrit umsóknar um atvinnu- og dvalarleyfi ásamt undirrituðum ráðningarsamningi.” Þetta er breyting frá fyrri frumvarpsdrögum frá 2009 þar sem þessa er í engu getið. Þetta ákvæði getur verið mjög hamlandi fyrir þann sem um starfsleyfi sækir þar sem oft er gerð krafa um að fyrir liggja staðfest afrit af starfsleyfi (t.d. lækningaleyfi og/eða sérfræðileyfi) áður en starfsumsókn er metin eða menn ráðnir til starfa. Ákvæðið getur því leitt til þess að menn geti hvorki sótt um starfsleyfi né laust starf.

13. grein – Faglegar kröfur og ábyrgð

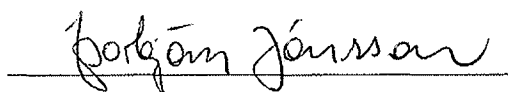
Inn í 3. mgr. 13. gr. frumvarpsins hefur nú verið skotið setningu sem efnislega er í samræmi við 2. mgr. 9. gr. gildandi lækna­laga (lög nr. 53/1988). Þannig er það nú afdráttarlaust í frumvarpinu að læk­nirinn ber ábyrgð á þeim sjúklingum sem til hans leita eða hann hefur umsjón með. Lækna­ráð fagnar því þessari viðbót.

Lækna­ráð Landspítala hefur alltaf lagt mikla áherslu á þetta atriði enda eru hagsmunir sjúklinga best tryggðir með því að heildarábyrgð á greiningu og meðferð sé á einni hendi, en ekki margskipt. Þetta er augljóst ef meðferð gengur að einhverju leyti ekki eins og búist hafði verið við eða ef ágreiningur rís um það hvaða úrlausn sé best fyrir sjúklinginn. Í slíkum tilvikum eru það augljósir hagsmunir sjúklinga að heildarábyrgðin sé á einni hendi, þ.e. hjá læk­ninum eins og verið hefur.

Lokaorð:

Það er afstaða lækna­ráðs Landspítala að lækna­lög nr. 53/1988 hafi í öllum aðalatriðum reynst vel og réttinda og hagsmuna sjúklinga sé betur gætt með þeim heldur en með hinu nýja frumvarpi. Lækna­ráð leggst hins vegar ekki gegn því að einhvers konar rammalöggjöf verði sett sem taki til ýmissa annarra löggiltra heilbrigðisstétta en lækna.

Með bestu kveðju

Þorbjörn Jónsson, læk­nir

formaður lækna­ráðs Landspítala

LÆKNA­RÁÐ LANDSPÍTALA